

se noget underligt ud at blive ved med at medtage Folkeskolens Lærere under et Lovforslag som dette. Jeg finder, det er en Sag, der kan og bør overvejes i Udvalget, om det ikke af mange Grunde vilde være rigtigst at stryge Lærere af dette Forslag.

Jeg skal derefter tillade mig nogle kritiske Bemærkninger til enkelte Bestemmelser. Mon der ikke vilde være nogen Mening i, at den Underdommer, der fremtidig bliver det juridiske Element i Provsteretten, skal tilhøre Folkekirken, saaledes at hvis det Tilfælde indtræder, at en Underdommer, der ikke hører til Folkekirken, skulde fungere i en saadan Provsteret, skal han vige sit Sæde og en anden, der tilhører Folkekirken, indtræde i hans Sted. I det oprindelige Udkast til dette Lovforslag, som det blev behandlet af det kirkelige Udvalg, var der en Bestemmelse om Menighedsnævn, der skulde afgøre Spørgsmaalet om, hvorvidt en Menighed skulde have Lov til at skille sig af med sin Præst, naar den var misfornøjet med ham. Der stod i dette oprindelige Udkast, at den juridiske Formand i et saadant Menighedsnævn skulde være en Overretsassessor, der skulde høre til Folkekirken. Man vilde altsaa ikke sætte en juridisk Dommer til at dømme i saadanne Retssager, medmindre han hørte til Folkekirken. Nu gik hele dette Afsnit om Menighedsnævn ud under Behandlingen i det kirkelige Udvalg; men jeg finder, at det var værd at tage den Tanke op igen, som var udtrykt deri, at den juridiske Dommer i alle saadanne Tilfælde, i første Instans i alt Fald, skal høre til Folkekirken. Det er ganske vist meget sjældent, at en Provsteret kommer til at fungere, og endnu sjældnere vil det naturligvis være, at man faar en Dommer, der staar udenfor Folkekirken; men det forekommer mig, at skulde det Tilfælde indtræde, vilde det være anstødeligt, hvis en saadan Dommer, f. Eks. en Jøde eller Katholik, skulde sættes til at afgive Kendelser i de Sager, der her er Tale om. Selv om det rent officielle Tilhørsforhold til Folkekirken ikke siger meget, er der dog et Anstændighedshensyn, som jeg finder det rimeligt at tage. For Højesterets Vedkommende finder jeg ikke, der er nogen Grund til at forlange, at Dommere, der ikke tilhører Folkekirken, skal vige deres Sæde. Det er jo en kollegial Ret med mange Dommere, og det forekommer mig derfor ikke at være nødvendigt at have en tilsvarende Bestemmelse.

I § 4, hvor der er Tale om, at Folkeskolens Lærere skal vælge Dommere til

Provsteretten, kan man strengt taget ikke se, om Lærerinderne er med mellem dem, der skal vælge. Jeg ved ikke, om vor Sprogbrug har formet sig saaledes, at man overalt, hvor der staar Lærere i Folkeskolen, uden videre kan underforstaa, at der ogsaa menes Lærerinder. Hvis Sprogbrugen allerede har udviklet sig derhen, er en Tilføjelse som den, jeg tænker mig, naturligvis overflødig, men er det ikke Tilfældet, mener jeg, at det udtrykkelig maa fastslaaes, om Udtrykket: „Folkeskolens Lærere“ ogsaa i dette Tilfælde omfatter Lærerinderne. Ogsaa der kunde jeg tænke mig, da det, som det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) bemærkede i sin Tale, ikke er saa sjældent, at Lærere i Folkeskolen bliver dispenseret fra at høre til Folkekirken, at der, hvis man vedblivende vil medtage Lærerne under Loven, burde være en Bestemmelse om, at Lærere, der ikke hører til Folkekirken, heller ikke har Valgret ved et saadant Valg.

De Paragraffer i Lovforslaget, der aabenbart har samlet den meste Interesse om sig, er §§ 9—13, der handler om de særlige Kendelser, der skal afsiges, naar en Menighed ønsker at skilles fra sin Præst. I det hele taget kan jeg være tilfreds med den Form, disse Bestemmelser har faaet, og jeg vilde tro, at man der i det hele taget har truffet det rette, saaledes at der er gjort Ret og Skel baade overfor Præst og Menighed i det her omhandlede Forhold. Det blev af et Par af de foregaaende Talere udtalt, at man ønskede, at Menighederne i Forholdet til deres Præster skulde stilles, omtrent som Kommunerne nu er stillet i Forholdet til Lærerne, at Menighedernes Afskedigelsesret overfor deres Præster skulde have det samme Omfang, som Kommunerne Afskedigelsesret overfor Lærerne nu har. Det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) tilføjede, idet han i øvrigt støttede denne Tanke, at saa maatte der rigtignok indføres en Appellinstans med Hensyn til Lærernes Afskedigelse, og han henviste til et Tilfælde, der nylig er forefaldet i Odsherred, og hvor han mente, at den bestaaende Ret, som Befolkningen har i denne Henseende, er bleyet misbrugt eller er i Færd med at blive det. Saa vidt jeg kender den Sag, som det ærede Medlem rørte ved, kan jeg erklære mig enig med ham i den Kritik, han fremsatte af Beboernes Forhold. Jeg er ogsaa tilbøjelig til at tro, at det Tilfælde, der der er forefaldet, kan give Anledning til, at man ved den videre Behandling af Skoletilsynsloven her i Rigsdagen — den hviler jo nu i Landstinget — vil betænke sig paa